

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo
Južna Primorska - Regijska varna hiša Kras**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo Južna
Primorska - Regijska varna hiša Kras**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 42/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RK	Rdeči križ
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	25
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	26
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	26
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	26
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	27
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	27
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	27
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	27
6	TRAJNOST PROGRAMA	28
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	31
8	VIRI IN LITERATURA.....	35

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	10
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvence)</i>	14
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	15
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19

Preglednica 21: Prezemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	19
Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	19
Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	22
Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	22
Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	23
Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	23
Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	23
Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	23
Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	24
Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov	25
Preglednica 36: Financiranje programa	26
Preglednica 37: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	26
Preglednica 38: Postopki	27
Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	15
--	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Regijska varna hiša Kras, ki ga je izvajal Center za socialno delo Južna Primorska, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja varnih hiš smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe VH s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012, le dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenih dodatnih ciljev, ki ne sodijo v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih varnih hiš merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Regijska varna hiša Kras** izvajalca **CSD Južna Primorska** je oddal 34 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 11 dokumentacij za uporabnice, 10 vprašalnikov ob vstopu v program, 12 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 19 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 34 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	11
Vprašalnik ob vstopu	10
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	12
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	34
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	9

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	2
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	3
Krepitev socialne mreže	2
Povečanje varnosti	5
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	5
Spremembe na osebni ravni	4
Izboljšana življenjska situacija	5
Prepoznavnost programa	4
Zagotovitev varnega mesta	Opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu,

evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju ob vstopu nekoliko višnja kot ob izstopu (3,60 vs. 3,30). Razlike v ravni aktivnosti ob vstopu in izstopu niso statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	11	1	5	3,60	0,843	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	0	/	/	/	/	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	11	1	5	3,30	1,337	0,414

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p_1) in vstopom in izstopom (p_2).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatke smo prejeli samo za raven sodelovanja uporabnic ob izstopu, ko je povprečna ocena sodelovanja v programu znašala 3,20.

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	/	/	/	/	/	10	1	5	3,20	1,229	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju precej zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,25 in 4,41.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili

s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,33, kar kaže na dokaj visoko raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	12	2	5	4,33	0,984
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	12	2	5	4,25	1,055
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	12	2	5	4,41	0,900
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	12	2	5	4,33	0,979

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zelo zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven gibale med 4,41 in 4,50.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,47, kar kaže na relativno visoko raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	12	3	5	4,50	0,674
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	12	3	5	4,50	0,674
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	12	3	5	4,41	0,668
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	12	3	5	4,47	0,672

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 3,11, s standardnim odklonom 1,452, kar kaže na bolj ali manj zadovoljivo raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	2	1	5	3,11	1,452

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile s približno 11 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 5 do 19 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	11	5	19	11,3	4,268

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene s pogodbo o bivanju v varni hiši, kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu, možnostjo pritožbe ter s pravilnikom in hišnim redom varne hiše.

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

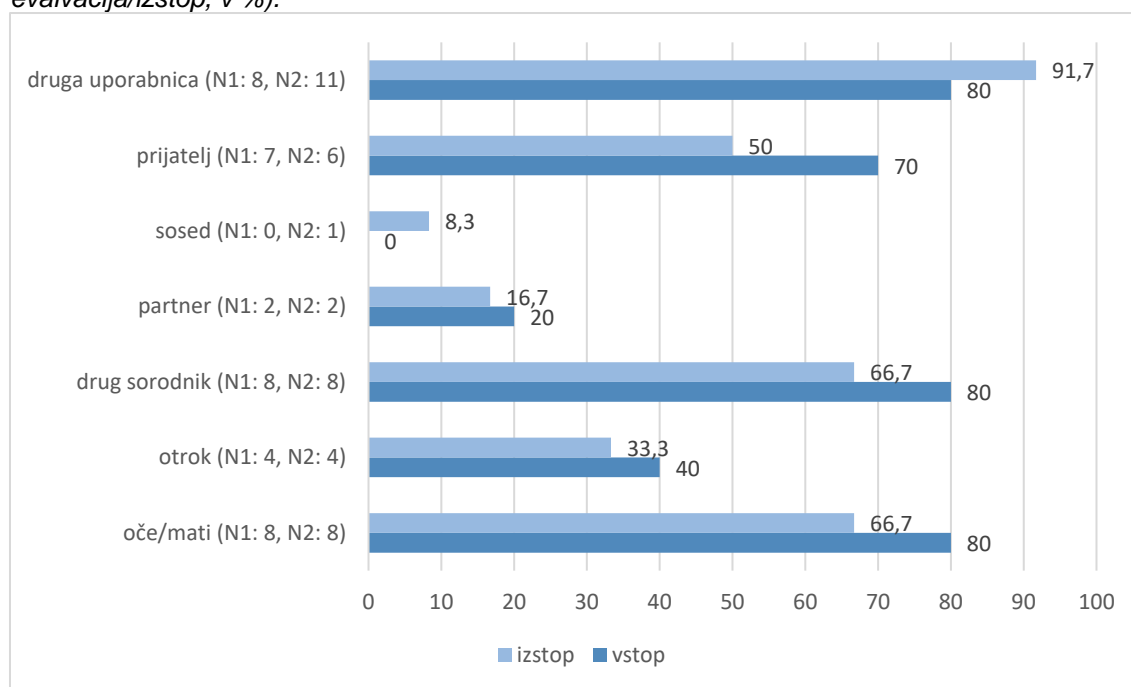
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
pogodba o bivanju v VH	12
Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu	11
možnost pritožbe	11
pravilnik, hišni red VH	11
CSD	10
Zdravstvo	9
ZPND	9
humanitarne in nevladne organizacije (Rdeči križ, Karitas, DNK, Beli obroč Slovenije, Društvo Projekt Človek)	8
vrtec, šola	8
ZUPJS	7
Družinski zakonik	6
Zavod za zaposlovanje	6
brezplačna pravna pomoč	5
Policija	5
razpisi za neprofitna stanovanja	2
Drugo	3
Skupaj	123

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s starši, drugimi sorodniki in drugimi uporabnicami (vse po osem oseb oz. 80,0 %). Ob evalvaciji je bila situacija zelo podobna – uporabnice so se o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale z drugimi uporabnicami (11 oseb oz. 91,7 %) ter s starši in drugimi sorodniki (osem oseb oz. 66,7 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	9	1,000
Otrok	9	1,000
Drug sorodnik	9	1,000
Partner	9	1,000
Sosed	9	1,000
Prijatelj	9	0,375
Druga uporabnica	9	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo tri do štiri različne osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	10	1	5	3,70	1,337	12	1	5	3,33	1,302	0,527

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, pri nobeni kategoriji oseb ni prišlo do statistično značilnih razlik v kvaliteti odnosa, razen pri odnosu z drugimi uporabnicami – ocena le-tega se je statistično značilno dvignila iz 3,90 ob vstopu na 4,60 ob izstopu. Sicer pa so bile ob evalvaciji uporabnice najbolj zadovoljne s svojim odnosom s starši (3,87) in drugimi sorodniki (3,70).

Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	9	3	5	4,11	0,781	8	1	5	3,87	1,457	0,739
Otrok	10	1	5	4,20	1,316	10	1	5	3,50	1,433	0,564
Drug sorodnik	10	2	5	3,90	0,737	10	1	5	3,70	1,337	1,000
Partner	7	1	4	2,14	0,899	2	1	4	2,50	2,121	/
Sosed	4	3	4	3,50	0,577	4	1	4	2,50	1,732	/
Prijatelj	8	4	5	4,12	0,353	7	1	5	3,57	1,272	0,317
Druga uporabnica	10	3	4	3,90	0,316	10	4	5	4,60	0,516	0,014 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah nekoliko povečal (dvig ocene iz 3,12 ob vstopu na 3,81 ob izstopu), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	8	2	4	3,12	0,834	11	1	5	3,81	1,328	0,408

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah opazno povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice, saj je statistično značilno narasel iz 2,55 ob vstopu na 3,54 ob izstopu.

Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	9	1	4	2,55	1,013	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	/	/	/	/	/	/
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	/	/	/	/	/	/
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	11	1	5	3,54	1,128	0,016 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Vse uporabnice, razen ene (10 oseb oz. 90,9 %) so imele izdelan varnostni načrt. Izvedbo varnostnega načrta ob izstopu iz programa so strokovne delavke ocenile za šest uporabnic, s povprečno oceno 2,83.

Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	6	1	4	2,83	1,169

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,66), prav tako so visoko ocenile svoje sodelovanje s svetovalkami (4,41). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno zelo dobro ocenjeno s 4,25, odnos z njimi pa s 4,41.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,43.

Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	12	3	5	4,41	0,668
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	12	4	5	4,66	0,492
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	12	2	5	4,25	0,866
Sodelovanje s svetovalkami v programu	12	4	5	4,41	0,514
Življenje v skupnosti	12	3,25	5	4,43	0,635

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Ocene smo prejeli samo za stanje ob izstopu – strokovne delavke so solidarnost uporabnic ocenile s povprečno oceno 3,30, njihovo toleranco do drugih pa s povprečno oceno 3,40.

Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	/	/	/	/	/	10	1	5	3,30	1,251	/
Toleranca do drugih	/	/	/	/	/	10	1	5	3,40	1,349	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti (prejeli smo zgolj podatke ob vstopu in izstopu).

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so se z daljšo vključenostjo v program uporabnice sicer nekoliko psihično razbremenile in umirile (dvig ocene iz 2,70 ob vstopu na 2,77 ob izstopu), vendar razlika v psihičnem stanju ni izrazita.

Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	3	2,70	0,483	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	9	1	4	2,77	0,833	0,655

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju nekoliko naraste zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost (dvig povprečne ocene iz 2,70 ob vstopu na 2,88 ob izstopu), vendar pa razlika ni izrazita.

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	4	2,70	0,823	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	9	2	4	2,88	0,927	0,564

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepozna svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se s trajanjem vključenosti v program malenkost izboljša – dvig ocene iz 3,00 ob vstopu na 3,30 ob izstopu.

Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	4	3,00	0,666	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	10	2	4	3,30	0,674	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program nekoliko poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 2,90 ob vstopu na 3,10 ob izstopu).

Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	5	2,90	0,994	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	10	2	5	3,10	1,197	0,480

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Opravljanje starševske vloge se je z vključenostjo v program izboljšalo (dvig ocene iz 2,50 ob vstopu na 3,00 ob izstopu), vendar razlika ni statistično značilna.

Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	6	1	4	2,50	1,048	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	5	1	4	3,00	1,224	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju nekoliko izboljša, in sicer iz 3,40 na 3,55.

Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	4	3,40	0,843	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	9	3	4	3,55	0,527	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah nekoliko izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako v povprečju zvišala iz 2,60 ob vstopu na 3,00 ob izstopu.

Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	1	3	2,60	0,699	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	9	1	4	3,00	1,000	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se namreč pri uporabnicah tekom vključenosti v program povečuje, iz 2,88 ob vstopu na 3,37 ob izstopu.

Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	9	2	4	2,88	0,600	/
Po določenem obdobju	/	/	/	/	/	/
Ob izstopu	8	2	4	3,37	0,916	0,234

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Izobrazbena raven je med uporabnicami precej enakomerno porazdeljena, največ uporabnic (tri osebe oz. 27,3 %) pa ima dokončano osnovno šolo. Izobrazba se v času vključenosti v program ni spremenila pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	1	9,1
dokončana osnovna šola	3	27,3
2-3 letna poklicna šola	2	18,2
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	2	18,2
dve letna višja (strokovna) šola	0	0,0
visoka šola, fakulteta ali več	2	18,2
n.p.	1	9,1
skupaj	11	100,0

Velika večina uporabnic (sedem oseb oz. 63,6 %) je bila ob vstopu v program brezposelnih. Zaposlitveni status se v času vključenosti v program ni spremenil pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	1	9,1
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	0	0,0
brezposelna	7	63,6
delovno nezmožna	1	9,1
upokojenka	1	9,1
invalidsko upokojena	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjska dela	0	0,0
drugo	1	9,1
skupaj	11	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,58), prav tako so prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (4,41).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,49.

Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	12	4	5	4,58	0,514
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	12	3	5	4,41	0,668
Pomoč programa pri reševanju težav	12	3,5	5	4,49	0,591

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od ena do največ šest različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 3,54 različnih pomoči.

Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	11	1	6	3,54	1,572

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale sodelovanje s centri za socialno delo in pravno pomoč. V precejšnji meri so se posluževale tudi psihiatrične oz. psihoterapevtske pomoči ter pomoči nevladnih in humanitarnih organizacij.

Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
sodelovanje s CSD	11
brezplačna pravna pomoč / sodelovanje z odvetniki	7
psihiatrična pomoč	5
nevladne organizacije	4
Rdeči Križ	4
sodelovanje z zavodom za zaposlovanje	4
psihoterapevtsko svetovanje	3
VDC	1
skupaj	39

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Velika večina uporabnic (osem oseb oz. 72,7 %) je iz programa predčasno izstopila. Vzroki so bili različni, od kršenja tajnosti lokacije in pravil do odvisnosti in vrnitve k partnerju. Dve uporabnici (18,2 %) sta program uspešno zaključili.

Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	2	18,2
Program je deloma uspešno zaključila	1	9,1
Iz programa je izstopila predčasno	8	72,7
Skupaj	11	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Slaba tretjina uporabnic (tri osebe oz. 27,3 %) se je/bo vrnila nazaj k partnerju, druga tretjina (tri osebe oz. 27,3 %) uporabnic bo bivala v lastnem ali najetem stanovanju, slaba petina (dve osebi oz. 18,2 %) pa pri starših.

Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	1	9,1
Profitno stanovanje	2	18,2
Neprofitno stanovanje	0	0,0
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	2	18,2
Varovano stanovanje	1	9,1
Drug zavod ali institucija	1	9,1
Nazaj k partnerju	3	27,3
Drugo	1	9,1
Skupaj	11	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 11 prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 49.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 4.

C9: zagotovitev varnega mesta

Lokacija programa je skrita. Imajo varnostna vrata v enoto, zaklenjeno stopnišče in nadzorno kamero. Ocenjujejo, da to iz tehničnega vidika zadostuje.

¹ V programu so bile zaposlene tri strokovne delavke.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	1.281,26	6
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	55,64	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.281 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 36: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	25.302,07	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	56,81	3

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 25.302,07 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 37: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	2,71	5
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	75 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,3	5
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca zelo ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu nekoliko več kot šesto stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se ujemata. Opažajo pa:

- porast uporabnic z vedno kompleksnejšimi težavami poleg nasilja, npr. težave v duševnem zdravju, težave z odvisnostjo od alkohola in prepovedanih drog, težave z neustrezno in pretirano uporabo socialnih omrežij, težave pri vzgoji otrok,...
- Pri otrocih opažajo zaostanke v razvoju, motnje čustvovanja, motnje vedenja, motnje hranjenja, ADHD,...
- Vključuje se večje število tujk, tudi takšnih, ki ne znajo slovenskega jezika ali jezika, v katerem bi se lahko sporazumevali.
- V lokalnem okolju skorajda ni možnosti za dodatno strokovno pomoč glede na zgoraj navedeno kompleksnost težav (ni strokovnjakov, ni programov, predloge čakalne dobe, možnost vključitve omejena le na občane posameznih občin, predrago za uporabnice,...).

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 38: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo naslednje:

- ob okužbah s Covid 19 v programu ni bilo možno v celoti zagotoviti sivih in rdečih con po priporočilih NIJZ, saj za to ni prostorskih in drugih kapacitet,
- kljub temu, da večino tajniškega dela opravijo same znotraj programa VH, imajo občasne težave zaradi odsotnosti delavk iz glavne pisarne oz. tajništva na CSD, prav tako še nimajo vzpostavljenega sistema Krpana, s katerim bi bile povezane s službami CSD,
- ni učinkovitega sistema za knjiženje zunanjih uporabnic,
- nimajo ustreznega prostora za arhiv (premajhen prostor).
- Za uporabnice je prehod v samostojno življenje po zaključku bivanja v VH težak, zlasti zaradi stanovanjske problematike in tudi zato, ker mnogi postopki po enem letu na sodišču še niso zaključeni (kazenski postopek, ni končne odredbe glede dodelitev otrok v vzgojo in varstvo,...).
- Pri normativih bi bilo nujno potrebno upoštevati tudi delo z občasnimi (zunanji) uporabnicami, brez dodatnega administrativnega dela zaposlenih v zvezi s tem (dovolj bi moral biti izpisek iz baze Evapro, letno za njih namreč beležijo od 130 do 200 storitev).
- Pri normativih bi bilo potrebno dodatno upoštevati kompleksnost problematike uporabnikov in slabšo dostopnost zunanje pomoči, kar pomeni, da so ključni nosilci pomoči za najrazličnejšo problematiko zaposleni, zlasti če ne gre za program v mestnem okolju in če gre za manjše enote, kjer ni npr. dodatne pravne službe, svetovalnice, programa za žrtve spolnih zlorab,... (zaposleni pripravljajo vso vsebino za odvetnike okviru BPP, ki jo le-ti nato samo preoblikujejo v pravno obliko, prevajajo za tujke, poleg vse druge strokovne pomoči, spremstev,...).
- Potrebo po dodatnih finančnih sredstvih namenjenih za občasne prevoze s taksami in tolmače.
- Potrebo po soglasju MDDSZ za izvajanje informativno-preventivnih dejavnosti v vrtcih, OŠ in SŠ in dodaten kader, ki pa ne izvaja zgolj preventivnega dela, ampak tudi pomaga žrtvam, saj si šole pogosto želijo izvajalce z neposrednimi izkušnjami pomoči žrtvam nasilja (med šolami je namreč veliko zanimanje za izvajanje delavnic).
- Predlagajo, da ima v okviru BPP tujka možnost tolmača tudi pri pogovorih z odvetnikom v okviru BPP.
- Težavo, ker javni delavec, ki se vključi v VH preko javnih del, to delo opravlja prekratko obdobje. Delavec se v enem letu, kolikor običajno tajajo javna dela, ravno dobro vključi v program, prav tako se nanj navežejo tudi uporabniki. Zlasti za otroke izguba njim pomembne osebe, kar javni delavec pogosto je, ni v korist. Menijo, da bi bilo najbolje bi bilo, če bi lahko javnega delavca po zaključku javnih del zaposlili, v kolikor se dobro vključi v delo.
- Ter razvoj mobilnih služb/programov za psihosocialno pomoč otrokom, da je le-ta dostopna tudi izven mest oz. v vseh regijah in ne glede na stalno bivališče otroka.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne

dimenzije ocenjujemo opisno. Ocenno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 3,7 % (ena uporabnica). Razlog: nasilje v družini, vendar drugi povzročitelji.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: 54 %, in sicer iz drugih programov VH (najpogosteje zaradi kršitve tajnosti lokacije) in občasno iz psihiatričnih bolnišnic.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: v obravnavanem letu je 37 % uporabnic poleg obravnavanega programa obiskovalo druge programe, in sicer 18,5 % SVP in 18,5 % druge programe (RK – paketi hrane).

Bolj podrobno:

- Društvo za nenasilno komunikacijo: tri uporabnice,
- Svetovalni center za otroke in mladostnike: tri uporabniki – otroci,
- Varstveno delovni center: ena uporabnica,
- Društvo Projekt Človek: ena uporabnica,
- Psihiatrična klinika – Oddelek za detoksikacijo: ena uporabnica,
- Društvo Beli Obroč: ena uporabnica,
- Medobčinsko društvo prijateljev mladine (MDPM) in taborniki: pet uporabnikov – otrok,
- RK (paketi s hrano, oblačila,...): šest uporabnic.

Uporabnice, ki potrebujejo in želijo več razgovorov in pomoči, tudi po zaključku bivanja v programu, že med vključenostjo v program VH usmerjajo v Društvo za nenasilno komunikacijo, da vzpostavljajo nadaljnjo mrežo pomoči. Če ima uporabnica težave z odvisnostjo, jo usmerijo, da se vključi v razgovore v Društvo Projekt Človek, po potrebi tudi v druge programe (detoksikacija). V preteklosti (2018-2020) so se veliko povezovali z Društvom Beli obroč, zlasti pri pravnih vprašanjih, urejanju statusov za tujke ipd., vendar v zadnjih dveh letih nimajo več tako dobrih izkušenj, zato je tega sodelovanja manj. V letu 2021 je bila ena uporabnica vključena v program VDC, ki ga je obiskovala že pred vključitvijo v program VH in je zato nadaljevala z dopoldansko vključenostjo v njihove aktivnosti, razen v času organiziranih skupinskih aktivnosti v programu. V letu 2021 so bili trije otroci (sorojenci) vključeni v pomoč Svetovalnega centra za otroke in mladostnike, po priporočilu pristojnega CSD, kar pa je bilo možno, glede na to, da so iz občine, ki sofinancira program svetovalnega centra, mama pa je lahko zagotavljala prevoz. V času šolskih počitnic je bilo s pomočjo MDPM in tabornikov v počitniško varstvo in tabor vključenih pet otrok. V letu 2021 je bilo šest uporabnic vključenih v pomoč RK v obliki paketov s hrano in oblačili. Ena uporabnica se je po zaključku programa VH vključila v njihov program bivanja za brezdomce. Pri pomoči s hrano, oblačili in po potrebi plačilom položnic poleg RK sodelujejo tudi s Karitas.

Število let delovanja programa: program deluje od oktobra 2011, torej približno 12 let.

Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	5

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Uporabniki po telefonu dobijo informacije takoj. Povprečen čas od prvih dogovorov za vključitev do dejanske vključitve v kontinuiran program VH pa je v povprečju sedem dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Program omogoča varno namestitvev uporabnikom 24 ur na dan, vse dni v letu. Izvajalke programa so uporabnikom na voljo vsak delovnik od 8.00 do 17.00 (razen v petkih do 13.00), po potrebi tudi več. Za kontinuirane uporabnike so ob sobotah, nedeljah in praznikih dosegljivi v okviru stalne pripravljenosti na interni dežurni številki med 11.00 in 19.00 uro. V kriznih situacijah v hiši so po potrebi na voljo kontinuiranim uporabnicam tudi ob delavnikih in vikendih izven časa delovnika oziroma siceršnje stalne pripravljenosti. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

V letu 2021 ni bilo povpraševanja za vključitev v program ljudi z ovirami, prostori zanje niso ustrezno prilagojeni (stopnice do kopalnic,...). To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Enota je dobro dosegljiva z javnim prevozom, saj sta v bližini avtobusna in železniška postaja. Kljub javnemu prevozu obstaja občasna nujna potreba po prevozih s taksijem (npr. zdravnik, stiki pod nadzorom določeni ob urah, ko ni ustreznega javnega prevoza,...), za kar pa uporabnice nimajo sredstev, prav tako je sredstva težko zagotoviti v okviru programa. Kljub temu to ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka nekoliko bolj natančen opis, komu je program namenjen. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ni dosegal nobenega cilja skupine JVSP VH s področja preprečevanja nasilja; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: povečanje varnosti, pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti, izboljšana življenjska situacija; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilja: spremembe na osebni ravni, prepoznavnost programa; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) je dosegal cilj boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic; manj uspešno (ocenjeno z oceno 2) pa cilja aktivno sodelovanje v programu in krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.281 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 25.302,07 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. To ocenjujemo kot srednje ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij,...

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca zelo ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu nekoliko več kot šesto stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se ujemata. Program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo. Opažajo pa:

- porast uporabnic z vedno kompleksnejšimi težavami poleg nasilja, npr. težave v duševnem zdravju, težave z odvisnostjo od alkohola in prepovedanih drog, težave z neustrezno in pretirano uporabo socialnih omrežij, težave pri vzgoji otrok,...
- Pri otrocih opažajo zaostanke v razvoju, motnje čustvovanja, motnje vedenja, motnje hranjenja, ADHD,...
- Vključuje se večje število tujk, tudi takšnih, ki ne znajo slovenskega jezika ali jezika, v katerem bi se lahko sporazumevali.
- V lokalnem okolju skorajda ni možnosti za dodatno strokovno pomoč glede na zgoraj navedeno kompleksnost težav (ni strokovnjakov, ni programov, predloge čakalne dobe, možnost vključitve omejena le na občane posameznih občin, predrago za uporabnice,...).

Predlog

Financerjem programa predlagamo, da bi bila v regiji nujna dopolnitev oz. nadgradnja programa s ti. prehodnimi stanovanji oz. dislociranimi enotami VH, kjer bi lahko bivale uporabnice po zaključku bivanja v VH, ob zmerni najemnini in ob nadaljnjem, manj intenzivnem, strokovnem spremljanju oz. izjemoma mame s sinovi, starejšimi od 15 let, ki se ne morejo vključiti v redni program VH.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo naslednja tveganja in ovire:

- Ob okužbah s Covid 19 v programu ni bilo možno v celoti zagotoviti sivih in rdečih con po priporočilih NIJZ, saj za to ni prostorskih in drugih kapacitet.
- kljub temu, da večino tajniškega dela opravijo same znotraj programa VH, imajo občasne težave zaradi odsotnosti delavk iz glavne pisarne oz. tajništva na CSD, prav tako še nimajo vzpostavljenega sistema Krpana, s katerim bi bile povezane s službami CSD.
- Ni učinkovitega sistema za knjiženje zunanjih uporabnic.
- Nimajo ustreznega prostora za arhiv (premajhen prostor).
- Za uporabnice je prehod v samostojno življenje po zaključku bivanja v VH težak, zlasti zaradi stanovanjske problematike in tudi zato, ker mnogi postopki po enem letu na sodišču še niso zaključeni (kazenski postopek, ni končne odredbe glede dodelitev otrok v vzgojo in varstvo,...).
- Pri normativih bi bilo nujno potrebno upoštevati tudi delo z občasnimi (zunanji) uporabnicami, brez dodatnega administrativnega dela zaposlenih v zvezi s tem

(dovolj bi moral biti izpisek iz baze Evapro, letno za njih namreč beležijo od 130 do 200 storitev).

- Pri normativih bi bilo potrebno dodatno upoštevati kompleksnost problematike uporabnikov in slabšo dostopnost zunanje pomoči, kar pomeni, da so ključni nosilci pomoči za najrazličnejšo problematiko zaposleni, zlasti če ne gre za program v mestnem okolju in če gre za manjše enote, kjer ni npr. dodatne pravne službe, svetovalnice, programa za žrtve spolnih zlorab,...
- Potrebo po dodatnih finančnih sredstvih namenjenih za občasne prevoze s taksijami in tolmače.
- Potrebo po soglasju MDDSZ za izvajanje informativno-preventivnih dejavnosti v vrtcih, OŠ in SŠ in dodaten kader, ki pa ne izvaja zgolj preventivnega dela, ampak tudi pomaga žrtvam, saj si šole pogosto želijo izvajalce z neposrednimi izkušnjami pomoči žrtvam nasilja (med šolami je namreč veliko zanimanje za izvajanje delavnic).
- Težavo, ker javni delavec, ki se vključi v VH preko javnih del, to delo opravlja prekratko obdobje. Delavec se v enem letu, kolikor običajno tajajo javna dela, ravno dobro vključi v program, prav tako se nanj navežejo tudi uporabniki. Zlasti za otroke izguba njim pomembne osebe, kar javni delavec pogosto je, ni v korist. Menijo, da bi bilo najbolje bi bilo, če bi lahko javnega delavca po zaključku javnih del zaposlili, v kolikor se dobro vključi v delo.
- Ter razvoj mobilnih služb/programov za psihosocialno pomoč otrokom, da je le-ta dostopna tudi izven mest oz. v vseh regijah in ne glede na stalno bivališče otroka.

Predlog

Zaradi negativnega vpliva pogostih menjav in uvajanj novih javnih delavcev, predlagamo »razmislek« na sistemski ravni ali gre pri institutu javnih delavcev za optimalno izrabo javnih sredstev ali bi bilo boljše že v prvi fazi zaposliti strokovne delavce, saj gre za delo z zelo občutljivo populacijo, kjer sta strokovnost dela ter zaupanje med zaposlenimi in uporabniki zelo pomembna.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnilo in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 3,7 %, razlog: nasilje v družini, vendar drugi povzročitelji.

Iz drugih programov je prišlo 54 % uporabnic, in sicer iz drugih programov VH (najpogosteje zaradi kršitve tajnosti lokacije) in občasno iz psihiatričnih bolnišnic. 37 % uporabnic je poleg obravnavanega programa obiskovalo druge programe, in sicer 18,5 % SVP in 18,5 % druge programe (RK – paketi hrane). Bolj podrobno: Društvo za nenasilno komunikacijo, Svetovalni center za otroke in mladostnike, varstveno delovni center, Društvo Projekt Človek, Psihiatrična klinika – Oddelek za detoksikacijo, Društvo Beli Obroč, Medobčinsko društvo prijateljev mladine (MDPM) in taborniki: RK (paketi s hrano, oblačila,....).

Program deluje od oktobra 2011, torej približno 12 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Uporabniki po telefonu dobijo informacije takoj. Povprečen čas od prvih dogovorov za vključitev do dejanske vključitve v kontinuiran program VH pa je v povprečju sedem dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Program omogoča varno namestitev uporabnikom 24 ur na dan, vse dni v letu. Izvajalke programa so uporabnikom na voljo vsak delovnik od 8.00 do 17.00 (razen v petkih do 13.00), po potrebi tudi dlje. Za kontinuirane uporabnike so ob sobotah, nedeljah in praznikih dosegljivi v okviru stalne pripravljenosti na dežurni številki med 11.00 in 19.00 uro. V kriznih situacijah v hiši so po potrebi na voljo kontinuiranim uporabnicam tudi ob delavnikih in vikendih izven časa delovnika oziroma siceršnje stalne pripravljenosti. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

V letu 2021 ni bilo povpraševanja za vključitev v program ljudi z ovirami, prostori zanje niso ustrezno prilagojeni (stopnice do kopalnic,...). To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Enota je dobro dosegljiva z javnim prevozom, saj sta v bližini avtobusna in železniška postaja. Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka nekoliko bolj natančen opis, komu je program namenjen. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Predlog

Izvajalcem programa predlagamo, da nekoliko dopolnijo opis na spletni strani, komu je program namenjen (ciljen skupine in dejavnosti v programu).

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.